

Aihealue: Konflikti – haukat ja kyyhkyt

Konfliktin tarkastelua varten on käytettävissä kolme eri työosiota. Kussakin osiossa perehdytään aihealueen tiettyyn puoleen ja esitetään erilaisia näkemyksiä ja ongelmia.

Osio 1 Miten konfliktit syntyvät?

Osio 2 Konfliktien inhimilliset kustannukset

Osio 3 Mitä rauhaan tarvitaan?

Kussakin osiossa on

- opettajan ohjeet (2–4 sivua)
- tehtäviä
- täydentävää kuva- ja tekstiaineistoa
- ehdotuksia verkkoaineistoksi.

Kunkin osion käsittelyyn menee noin tunti, mutta opettaja voi aina itse päättää, mitä luokka- tai ryhmätehtäviä hän käyttää. Tehtäviin kuuluu opettajan ohjaamia keskusteluja, ryhmätyötä, itsenäistä opiskelua sekä ensi- ja toissijaisiin lähteisiin perustuvan historia-aineiston käyttöä.

Yleistä aihealueesta

Nykyisen Euroopan historia on sotien, miehitysten ja tuhojen historiaa, mutta yhtä lailla se kertoo solidaarisuudesta, neuvotteluista ja pyrkimyksestä sovintoon. Useimpien eurooppalaisten elinympäristössä vallitsee nykyään rauha, ja he liittävät sodan maailman muihin osiin tai kaukaiseen historiaan. Maanosaamme muovannut konfliktien ja yhteistyön välinen dynamiikka on kuitenkin yhä meille kaikille merkityksellinen asia. Tämä dynamiikka on pitkälti yhteydessä ryhmien ja yksittäisten ihmisten mahdollisuuksiin tehdä valintoja sekä heidän tekemiinsä päätöksiin ja niiden seurauksiin.

Tällä aihealueella käsitellään ryhmien ja yksittäisten ihmisten roolia konfliktien puhkeamisessa, syvenemisessä, lieventymisessä ja välttämisessä, mikä antaa mahdollisuuden tarkastella eettisiä peruskysymyksiä oppilaiden kanssa. Ehdotetut tehtävät ja kysymykset kannustavat oppilaita sekä historian tutkimiseen että aktiiviseen kansalaisuuteen, sillä niissä vertaillaan historian tapahtumia keskenään ja kytketään ne yksittäisten ihmisten toimintaan.

Määritelmät

Oppilaat voivat hyödyntää ehdotetuissa tehtävissä seuraavia määritelmiä:

Konflikti

Sana johtuu latinan sanasta *conflictus*, joka merkitsee yhteen törmäystä tai yhteenottoa. Se tarkoittaa kahden tai useamman osapuolen välistä erimielisyyttä, jota nämä osapuolet pitävät uhkana tarpeidensa, etujensa tai itselleen tärkeiden asioiden kannalta.

Lähde: Euroopan neuvoston aineisto "Youth Transforming Conflict", 2012

Rauha

Negatiivinen rauha: rauha sodan vastakohtana, jolloin tavoitteena on välttää sota pitämällä yllä voimien tasapainoa ja käyttämällä pelotteita eikä niinkään yhteistyön avulla.

Positiivinen rauha: rauhaan pyritään rauhanomaisin keinoin eli kunnioittaen oikeudenmukaisuuden ja ihmisoikeuksien periaatteita.

Lähde: Euroopan neuvoston aineisto "Youth Transforming Conflict", 2012

Pasifismi

Ajattelutapa, jossa torjutaan väkivallan käyttö konfliktien ratkaisukeinona. Termi kattaa monenlaisia näkemyksiä, ja sillä voidaan tarkoittaa muun muassa kaikkien väkivallan muotojen torjumista kaikissa tilanteissa, myös itsepuolustustarkoituksessa, tai vaatimuksia kaikkien armeijoiden ja sotakoneistojen lakkauttamisesta. Pasifistit katsovat, että kansainväliset kiistat voidaan ratkaista ja ne olisi ratkaistava rauhanomaisesti.

Lähde: Euroopan neuvoston aineisto "Youth Transforming Conflict", 2012

Uhrit

Ihmiset, jotka ovat joutuneet sanallisen tai fyysisen väkivallan tai hyökkäyksen kohteeksi.

Lähde: Facing History and Ourselves -opetusaineisto, "Decision-Making in Times of Injustice" -osio

Sivustakatsojat

Yksittäinen ihminen tai ryhmä, joka näkee tuomittavaa käyttäytymistä mutta ei tee mitään sen lopettamiseksi.

Lähde: kuten edellä

Syälliset

Rikoksiin ja muihin vääryyksiin tai väkivaltaisuuksiin syyllistyneet.

Lähde: kuten edellä

Auttajat

Ihmiset, jotka yrittävät antaa turvaa väkivallan uhreille.

Lähde: kuten edellä